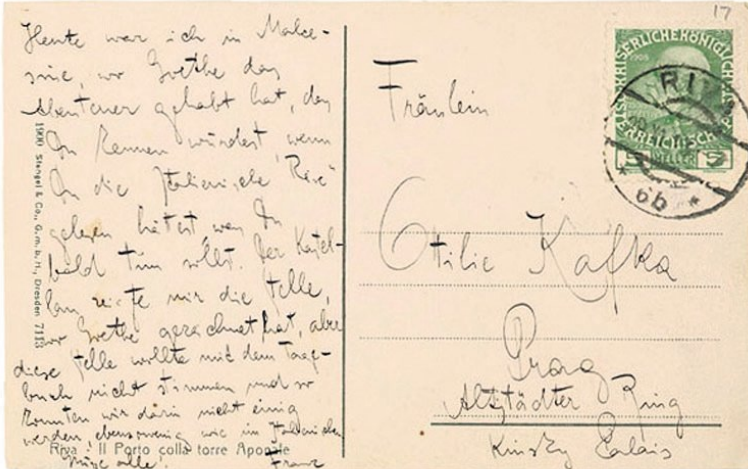

Brieven Kafka en zus naar Oxford en Marbach

Een in 1913 door Kafka aan 'Ottla' verstuurd briefkaart.

De achterkant van dezelfde briefkaart, verstuurd vanuit Italië.

Door onze correspondent
JOOST VAN DER VAART

BERLIJN, 5 APRIL. De meer dan honderd brieven en kaarten hadden eigenlijk geveild moeten worden, maar zover hebben het Deutsche Literaturarchiv in Marbach en de Bodleian Library in Oxford het niet willen laten komen. Gisteren werd bekend dat beide culturele instituten samen de briefwisseling hebben verworven van schrijver Franz Kafka met zijn lievelingszuster Ottlie.

De nieuwe eigenaars lieten trots weten dat door hun tijdige ingreep een van de belangrijkste literaire erfenissen van Kafka gered is van „verstrooiing en speculatie”. De briefwisseling had op 19 april onder de hamer moeten komen, zo had het Berlijnse antiquariaat Stargardt eerder aangekondigd. Maar in plaats daarvan zijn Kafka's brieven aan Ottlie – en die van haar aan hem – vanaf eind mei voor het publiek tentoongesteld in het literatuurarchief in Marbach aan de Neckar, overigens de geboorteplaats van Friedrich Schiller. Later gaan de brieven voor een expositie naar de Bodleian Library, de beroemde hoofdbibliotheek van de universiteit van Oxford.

De brieven aan Ottla, zoals Kafka zijn zus liefkozend noemde, worden door literaire experts als bijzonder waardevol beschouwd omdat ze inzicht verschaffen in het gecompliceerde zieleleven van de Duitstalige schrijver.

Franz Kafka, die op veertigjarige leeftijd in 1924 stierf, is wereldberoemd geworden met romans als *Der Prozess*, *Die Verwandlung* en *Das Schloss*. Kafka had drie zussen, Gabriele, Valerie en Ottlie. Ze zijn tussen 1941 en 1943 waarschijnlijk in concentratiekampen of getto's omgekomen. De Kafka's waren van Joodse afkomst.

De briefwisseling met Ottla, op de markt gebracht door de erven-Kafka, omvat 111 brieven en post- en ansichtkaarten. De geschatte waarde ervan bedraagt volgens kenners minstens een half miljoen euro. Wat de Duits-Britse gelegenhedencombinatie ervoor heeft betaald, is onbekend; naar aangenomen wordt zeker niet minder dan een half miljoen.

Het geld van Duitse zijde kwam van landelijke en regionale overheden, maar ook van privéondernemingen. Uitgeverij Georg von Holtzbrinck in Stuttgart, die onder andere *Die Zeit* en de Berlijnse *Tagesspiegel* uitgeeft, schonk naar verluidt een aanzienlijk bedrag voor de aankoop. De *Briefe an Ottla* zullen in het literatuurarchief in Marbach een vaste plaats krijgen en regelmatig aan Oxford worden uitgeleend. Digitaal zullen ze overal beschikbaar komen.

Eerder belandden de waardevolle brieven van Kafka aan zijn verloofde Felice Bauer (1887-1960) in een privé-collectie.

Franz Kafka en 'Ottla' in 1914. Beeld Marbach/Bodleian